

Krajowa
Reprezentacja
Doktorantów

DOKTORAT **FINISH**info

Czynności w ramach zakończenia
kształcenia w szkole doktorskiej
oraz najważniejsze etapy związane
z procedurą nadania stopnia doktora

WARSZAWA 2024

Drodzy Doktoranci,

Na kolejnych stronach

DOKTORAT FINISHinfo

przedstawiono czynności w ramach zakończenia kształcenia w szkole doktorskiej oraz najważniejsze etapy związane z procedurą nadania stopnia doktora.

Mamy nadzieję, że dzięki temu opracowaniu cały proces stanie się dla Was zrozumiały i przystępny, aby finał Waszej pracy nad rozprawą doktorską był satysfakcjonujący.

ZESPÓŁ KRD DS. KOMUNIKACJI

Najważniejsze etapy związane z zakończeniem kształcenia w szkole doktorskiej i procedurą nadania stopnia doktora*

PRZYGOTOWANIE ROZPRAWY

ZŁOŻENIE ROZPRAWY W SZKOLE DOKTORSKIEJ

**WNIOSEK O WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA
W SPRAWIE NADANIA STOPNIA DOKTORA**

OTRZYMANIE 3 RECENZJI

**POSTANOWIENIE O DOPUSZCZENIU
DO OBRONY ROZPRAWY DOKTORSKIEJ**

OBRONA

DECYZJA O NADANIU STOPNIA DOKTORA

*schemat stanowi jedynie ogólny zarys etapów, należy pamiętać, że podmiot doktoryzujący posiada dużą autonomię w kształtowaniu wymogów - np. w danym podmiocie mogą być obowiązkowe egzaminy doktorskie. Warto więc zapoznać się z przepisami szczegółowymi obowiązującymi w konkretnym podmiocie doktoryzującym.

Spis treści

Poniżej szczegółowo opisano elementy odnoszące się do wyżej wymienionych etapów związanych z **procedurą nadania stopnia doktora**:

1. Rozprawa doktorska i urlop na jej przygotowanie **str. 5**
2. Wszczęcie postępowania **str. 8**
3. Recenzja i dopuszczenie do obrony **str. 11**
4. Udostępnianie w BIP i kontrola antyplagiatowa **str. 12**
5. Obrona rozprawy doktorskiej **str. 13**
6. Procedura odwoławcza i sposoby wzruszania decyzji **str. 15**

1 Rozprawa doktorska i urlop na jej przygotowanie

Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne.

Rozprawę doktorską może stanowić **praca pisemna**, w tym monografia naukowa, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna, wdrożeniowa lub artystyczna, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej.

Do rozprawy doktorskiej dołącza się **streszczenie w języku angielskim**, a do rozprawy doktorskiej przygotowanej w języku obcym również streszczenie w języku polskim. W przypadku gdy rozprawa doktorska nie jest pracą pisemną, dołącza się opis w językach polskim i angielskim.

Zgodnie z **Komunikatem Rady Doskonałości Naukowej nr 19/2020** w sprawie składania rozpraw doktorskich, dopuszczalne jest, aby rozprawa doktorska, jako praca pisemna, składała się po części z prac opublikowanych, jak i takich, których wyniki jeszcze nie zostały opublikowane. Jednocześnie należy podkreślić, że zagadnienie dotyczące przyjęcia rozprawy doktorskiej oraz dopuszczenia jej do obrony jest przynależne kompetencji podmiotów doktoryzujących. Stanowisko to wbudza jednak wątpliwości doktryny prawniczej. Jednocześnie należy podkreślić, że określenie szczegółowych regulacji w przedmiocie dopuszczalnych form rozprawy doktorskiej, jej przyjęcia oraz dopuszczenia jej do obrony jest przynależne kompetencji podmiotów doktoryzujących.

Doktorant ma prawo do urlopu na przygotowanie rozprawy

Ustawa uprawnia do ubiegania się urlopu na przygotowanie rozprawy doktorskiej w wymiarze **28 dni**. Za okres urlopu oraz zwolnienia od pracy pracownikowi przysługuje wynagrodzenie ustalane jak za urlop wypoczynkowy. Dodatkowo przysługuje Ci **zwolnienie od pracy na obronę rozprawy**. Sumarycznie możesz otrzymać **29 dni** (28 dni + 1 dzień na obronę, warto przy tym pamiętać, że zwolnienie jest na obronę, co oznacza, że może być to jeden dzień, ale nie musi), które pozwolą Ci na przygotowanie pracy doktorskiej, przygotowanie się do jej obrony i inne czynności związane z postępowaniem o nadanie stopnia doktora.

Uprawnienia dotyczą wszystkich **pracowników niebędących nauczycielami akademickimi lub pracownikami naukowymi**, niezależnie od podmiotu, w którym są zatrudnieni, w tym również zatrudnionych w podmiotach spoza systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Uprawnienie nie jest także związane z dyscypliną naukową, której dotyczy rozprawa doktorska. Praca na uczelni na stanowisku technicznym, inżyniersko-technicznym, administracyjnym **nie pozbawia** kandydata możliwości ubiegania się o urlop.

Nie ma konieczności, aby cały urlop na przygotowanie rozprawy doktorskiej lub na przygotowanie się do obrony rozprawy doktorskiej wykorzystać jednorazowo. Można go wykorzystać **w kilku częściach**.

Warto wiedzieć, że urlop udzielany jest na **wniosek doktoranta** i skierowany do pracodawcy. Wniosek pracownika obliguje pracodawcę do udzielenia takiego urlopu, jednak z zastrzeżeniem konieczności uzgodnienia z nim terminu jego wykorzystania.

Z urlopu na przygotowanie rozprawy doktorskiej można skorzystać **do czasu ukończenia kształcenia w szkole doktorskiej bądź wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora** – w razie przygotowywania rozprawy w trybie eksternistycznym, a z urlopu na przygotowanie się do obrony po dopuszczeniu kandydata do obrony.

Złożenie rozprawy doktorskiej, wraz z pozytywną opinią promotora lub promotorów, w szkole doktorskiej (oraz spełnienie obowiązków przewidzianych w regulaminie szkoły doktorskiej) **równoznaczne jest z ukończeniem kształcenia, ale nie oznacza uzyskania stopnia doktora**. Oznacza jednak utratę **statusu doktoranta**.

2 Wszczęcie postępowania

Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna się na wniosek osoby spełniającej wymagania określone w art. 186 ust. 1 pkt 1-3 albo ust. 2 Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Do wniosku dołącza się rozprawę doktorską wraz z pozytywną opinią promotora lub promotorów.

Art. 186 ust. 1 pkt 1-3 Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce:

1. Stopień doktora nadaje się osobie, która:

1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny lub posiada dyplom, o którym mowa w art. 326 potwierdzanie dyplomów uczelni innych państw ust. 2 pkt 2 lub art. 327 równoważność dyplomów ukończenia studiów za granicą z polskimi dyplomami ust. 2, dający prawo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która go wydała;

2) uzyskała efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, przy czym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzone certyfikatem lub dyplomem ukończenia studiów, poświadczającymi znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej B2;

3) posiada w dorobku co najmniej:

a) 1 artykuł naukowy opublikowany w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

b) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej ust. 2 pkt 2 lit. a, albo rozdział w takiej monografii, lub
c) dzieło artystyczne o istotnym znaczeniu.

Art. 186 ust. 2 Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce:

2. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych, stopień doktora można nadać osobie niespełniającej wymagań określonych w ust. 1 pkt 1, będącej absolwentem studiów pierwszego stopnia lub studentem, który ukończył trzeci rok jednolitych studiów magisterskich.

Warto pamiętać, że ukończenie szkoły doktorskiej jest równoznaczne **z uzyskaniem efektów uczenia się na poziomie 8 PRK.**

Znajomość obcego języka nowożytnego na poziomie co najmniej B2 może być potwierdzona **certyfikatem lub dyplomem ukończenia studiów**, poświadczającymi znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej B2. Warto wskazać, że „Zgodnie z rozp. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 12.7.2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki” (Dz.U. Nr 164, poz. 1166 ze zm.), absolwenci studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich poszczególnych kierunków studiów powinni znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, co wynikało ze standardów kształcenia poszczególnych kierunków studiów stanowiących załączniki do tego rozporządzenia” (Pismo Ministerstwa Edukacji i Nauki z 13.3.2023 r., DNWAN.770.24.2023.SP).

Po złożeniu wniosku, podmiot doktoryzujący (najczęściej jest to rada dyscypliny naukowej lub inna uprawniona jednostka uczelni) ocenia, czy doktorant **spełnia wymogi formalne**. Podmiot doktoryzujący **wszczyna** postępowanie, bądź **odmawia wszczęcia** postępowania.

Od postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania, przysługuje zażalenie do Rady Doskonałości Naukowej.

3 Recenzja i dopuszczenie do obrony

W przypadku pozytywnej decyzji podmiotu doktoryzującego w sprawie wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, wyznacza się **3 recenzentów rozprawy**, której dotyczy postępowanie.

Recenzentem może być osoba posiadająca **co najmniej stopień doktora habilitowanego zatrudniona poza podmiotem doktoryzującym**. Może to też być osoba, która jest pracownikiem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, jeżeli podmiot doktoryzujący uzna, że osoba ta posiada znaczące osiągnięcia w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy rozprawa doktorska. Recenzentem nie powinna być osoba, wobec której istnieją wątpliwości co do jej bezstronności. Recenzent **nie musi** reprezentować dziedziny lub dyscypliny, w której dana osoba ubiega się o nadanie stopnia doktora. Niemniej jednak dobór recenzentów powinny być podyktowany wiedzą osób mających pełnić tę funkcję, w tym poświadczoną poprzez dorobek naukowy w zakresie tematyki rozprawy doktorskiej.

Recenzent ma obowiązek przygotowania recenzji rozprawy **w terminie 2 miesięcy** od dnia jej doręczenia.

Aby doktorant mógł zostać dopuszczony do obrony rozprawy doktorskiej musi uzyskać **minimum dwie pozytywne recenzje** oraz ewentualnie spełnić dodatkowe wymagania określone w wewnętrznych dokumentach podmiotu doktoryzującego (np. w uchwale senatu, uchwale rady naukowej albo regulaminie nadawania stopnia doktora). W takiej sytuacji właściwy organ w podmiocie doktoryzującym (np. komisja, rada dyscypliny, senat) wydaje **postanowienie o dopuszczeniu do obrony**. W przypadku otrzymania postanowienia o odmowie dopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej, doktorantowi przysługuje zażalenie do Rady Doskonałości Naukowej.

4 Udostępnianie w BIP i kontrola antyplagiatowa

W przypadku dopuszczenia do obrony, podmiot doktoryzujący musi udostępnić rozprawę doktorską i recenzje w **Biuletynie Informacji Publicznej (BIP)** na swojej stronie, 30 dni przed obroną. Informacje o terminie, miejscu i sposobie przeprowadzenia obrony muszą być udostępnione **10 dni przed obroną**. W przypadku rozpraw objętych tajemnicą prawnie chronioną, udostępnia się jedynie recenzje z wyłączeniem tajnych treści.

Podmiot doktoryzujący musi zapewnić również kontrolę antyplagiatową rozprawy doktorskiej za pomocą **Jednolitego Systemu Antyplagiatowego**. Proces ten jest kluczowy dla utrzymania wysokich standardów naukowych i przeciwdziałania plagiatom.

5 Obrona rozprawy doktorskiej

Obrona rozprawy doktorskiej ma **charakter publiczny**. Wyjątkiem jest wyłączenie jawności obrony rozprawy doktorskiej, której przedmiot pracy objęty jest tajemnicą prawnie chronioną. W przypadku obrony rozprawy doktorskiej o charakterze niejawnym upubliczniane są wyłącznie recenzje rozprawy doktorskiej z wyłączeniem treści objętych tajemnicą.

Doktorant może złożyć wniosek o przeprowadzenie rozprawy doktorskiej **poza siedzibą podmiotu doktoryzującego** przy użyciu środków komunikacji elektronicznej zapewniających:

- transmisję obrony w czasie rzeczywistym między jej uczestnikami,
- wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy obrony mogą wypowiadać się w jej toku z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa.

Przykładowy rys chronologiczny obrony rozprawy doktorskiej

I część (jawna):

- promotor przedstawia życiorys naukowy kandydata
- doktorant prezentuje tezy rozprawy doktorskiej
- recenzenci przedstawiają recenzje rozprawy doktorskiej
- doktorant udziela odpowiedzi na pytania recenzentów
- członkowie rady naukowej bądź innego uprawnionego podmiotu, kierują pytania do kandydata i doktorant udziela odpowiedzi na pytania
- pozostałe osoby obecne na obronie mogą skierować pytania do doktoranta i udziela on odpowiedzi na postawione pytania

II część (niejawna):

- rada naukowa bądź inny uprawniony podmiot, przeprowadza dyskusję nad obroną
- następuje głosowanie w sprawie przyjęcia publicznej obrony
- sekretarz liczy głosy i przekazuje przewodniczącemu komisji informację o wyniku głosowania
- komisja doktorska bądź inny uprawniony podmiot, przygotowuje wniosek do rady naukowej w sprawie nadania stopnia doktora

III część (jawna):

- przewodniczący rady naukowej bądź innego uprawnionego podmiotu, ogłasza wynik głosowania
- w przypadku przyjęcia obrony przewodniczący rady naukowej bądź innego uprawnionego podmiotu, informuje także kandydata o dziedzinie i dyscyplinie, w której kandydat ma uzyskać stopień doktora (jeżeli powołano komisję doktorską, jej przewodniczący dodatkowo informuje kandydata o przedstawieniu radzie naukowej projektu decyzji o nadaniu stopnia doktora)
- w przypadku nieprzyjęcia obrony przewodniczący rady naukowej informuje kandydata o nieprzyjęciu obrony rozprawy doktorskiej (jeżeli powołano komisję doktorską, jej przewodniczący dodatkowo informuje kandydata o przedstawieniu radzie naukowej projektu decyzji o odmowie nadaniu stopnia doktora)

6 Procedura odwoławcza i sposoby wzruszania decyzji

Odwołanie od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora:

Od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora przysługuje odwołanie do **Rady Doskonałości Naukowej**. Termin na wniesienie odwołania wynosi 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

Odwołanie od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora składa się jednostce, która wydała decyzję o odmowie nadania stopnia doktora. Ta instytucja przekazuje odwołanie Radzie Doskonałości Naukowej wraz ze swoją opinią i aktami sprawy **w terminie 3 miesięcy** od dnia złożenia odwołania. Po rozpatrzeniu odwołania, w terminie **nie dłuższym niż 6 miesięcy**, Rada Doskonałości Naukowej utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia jednostce doktoryzującej.

Wznowienie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora:

W przypadku niedopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej albo wydania decyzji o odmowie nadania stopnia doktora, ta sama rozprawa **nie może być** podstawą do ponownego ubiegania się o nadanie stopnia doktora.

Rada Doskonałości Naukowej wyda postanowienie o wznowieniu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora i wskaże podmiot doktoryzujący, który poprowadzi postępowanie:

- w przypadku rażącego naruszenia prawa przez podmiot doktoryzujący
- kiedy zaszła któraś z przesłanek art. 145 kodeksu postępowania administracyjnego (np. decyzja wydana została w wyniku przestępstwa, decyzja wydana została przez pracownika lub organ administracji publicznej, który nie był do tego uprawniony)

Nieważność decyzji o nadaniu stopnia doktora:

W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o stopień doktora przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, podmiot doktoryzujący **stwierdzi nieważność decyzji** o nadaniu stopnia doktora.

DOKTORAT **FINISH**info

został opracowany na podstawie regulacji art. 185- 197 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2024.0.1571).

Opracowanie to nie stanowi podstawy prawnej, a jedynie wsparcie w zakresie uporządkowania wiedzy - w pierwszej kolejności należy zapoznać się z przepisami ustawy.

Opracowanie przygotowali członkowie zespołu ds. komunikacji Krajowej Reprezentacji Doktorantów

Katarzyna Kowalik - Przewodnicząca zespołu

Jakub Baczyński-Keller

Przemysław Brzozowski

Małgorzata Grochocka

Dariusz Kiejza

Julia Milewicz

Arkadiusz Olejarz

Michał Szkaradek

Agata Walczak

Opracowanie graficzne

Agata Walczak

Krajowa
Reprezentacja
Doktorantów

KRD

Życzymy powodzenia
w procedurze nadania
stopnia doktora!